

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КОМУНАЛЬНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
«БРОВАРСЬКЕ ВИЩЕ УЧИЛИЩЕ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ»

ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ

ПРОГРАМА

нормативної навчальної дисципліни
підготовки молодшого спеціаліста

напряму 0102 «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини»

спеціальності 5.01020101 «Фізичне виховання»

(Шифр за ОПП ГСЕ.01.01.07)

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Комунальним вищим навчальним закладом Київської обласної ради «Броварське вище училище фізичної культури»

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Васюк Людмила Сергіївна – викладач.

Схвалено методичною радою КВНЗ Київської обласної ради «БВУФК»

“ ____ ” _____ 20__ року, протокол № ____

Голова методичної ради _____ (Шита Т.А.)

ВСТУП

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «**Економічна теорія**» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки молодшого спеціаліста напряму 0102 «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини» спеціальності 5.01020101 «Фізичне виховання».

Предметом курсу є вивчення загальних питань економіки з урахуванням особливостей підготовки молодших спеціалістів. Вивчення курсу допоможе студентам оволодіти основними поняттями і категоріями економічної науки, зрозуміти складні механізми економічних явищ і процесів, що відбуваються в незалежній Україні та в масштабах світу.

Міждисциплінарні зв'язки:

Дисципліна «Економічна теорія» вивчається після вивчення базових дисциплін професійно-орієнтованого циклу, коли майбутні фахівці мають достатнє уявлення щодо умов їхньої майбутньої професійної діяльності.

Програма навчальної дисципліни складається з таких розділів:

1. Загальні основи економічної теорії.
2. Основи мікроекономіки.
3. Основи макроекономіки.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. *Метою викладання навчальної дисципліни «Економічна теорія» є допомогти студентам у засвоєнні основних положень економічної теорії, сприяти виробленню вміння аналізувати економічну політику та економічну діяльність, вибору певного місця для своєї діяльності в складному процесі економічного життя.*

1.2. *Основними завданнями вивчення дисципліни «Економічна теорія» є:*

- набуття студентами знань, умінь і навичок, які відповідають сучасним вимогам соціально-економічного життя в нашій країні;
- з сучасних світоглядних позицій усвідомлювати та аналізувати теперішні ситуації економічного життя, знаходити своє місце у практичній діяльності;
- зрозуміти, як функціонує економічна система, в якій ми живемо;
- знаходити правильні шляхи розв'язання економічних проблем.

1.3. *Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:*

знати:

- основні шляхи виникнення і розвитку економічної науки;
- роль виробництва у житті суспільства;
- товарне виробництво і суть товару;

- роль і функції грошей у ринковій економіці;
- причини, наслідки та шляхи виходу з інфляції;
- суть і функції ринку в ринковій економіці;
- суть і функції підприємства та роль підприємництва в умовах ринку;
- основні риси національної економіки та економічна роль держави;
- основні економічні системи сучасного світу.

вміти:

- економічно мислити та застосовувати свої знання на практиці;
- порівнювати різні економічні погляди та точки зору на суть економічних явищ та робити самостійні висновки;
- визначати принципові риси основних соціально-економічних систем;
- застосовувати теоретичні моделі економічного розвитку в практичній діяльності та, при необхідності, проводити статистичну обробку даних.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 81 година / 2,3 кредити ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Розділ I. Загальні основи економічної теорії

Тема 1. Людина та економіка.

Людина як фактор і кінцева мета виробництва. Економічні якості людини. Діяльність людини, її економічний зміст. Потреби та економічні інтереси людини.

Тема 2. Предмет і основні етапи розвитку економічної теорії

Поняття економіки як системи економічних знань. Виникнення і основні етапи розвитку економічної теорії. Перша наукова школа в економічній теорії. Предмет економічної теорії. Функції економічної теорії. Методи дослідження економічних процесів і явищ.

Тема 3. Економічні потреби і виробничі можливості суспільства.

Сутність і структура економічних потреб. Закон зростання потреб. Виробництво – матеріальна основа задоволення потреб. Виробничі ресурси і їх структура. Ефективність виробництва. Поділ праці. Роль технічного прогресу в розвитку технологічного способу виробництва. Суспільно-економічна формація та її складові.

Тема 4. Економічна система суспільства, продуктивні сили та виробничі відносини. Власність у системі економічних відносин.

Продуктивні сили суспільства. Показники розвитку. Виробничі відносини. Їх суть, система і структура. Економічна система суспільства. Типи економічних систем. Економічний зміст власності. Об'єкти і суб'єкти власності. Основні форми власності.

Тема 5. Товарне виробництво. Гроші та грошова система.

Умови виникнення товарного виробництва, його розвиток і форми. Товар і його властивості. Виникнення, суть і функції грошей. Грошова система. Конвертованість грошей. Грошовий обіг та його закони.

Тема 6. Механізм взаємодії попиту і пропозиції в системі ринкової економіки.

Сутність попиту і чинники впливу на нього. Принципи управління пропозицією. Ринкова рівновага: встановлення рівноважної ціни.

Розділ II. Основи мікроекономіки

Тема 7. Підприємство і підприємництво. Домогосподарство в економічній системі суспільства.

Підприємство – первинна ланка економіки. Класифікація підприємств. Функції підприємства. Організація процесу виробництва. Суть та види підприємницької діяльності. Форми організації підприємницької діяльності. Сутність домогосподарства, його місце в економічній системі суспільства.

Тема 8. Фонди підприємств як економічна категорія.

Структура фондів. Основні виробничі фонди. Економічна сутність, зношення, амортизація. Оборотні виробничі фонди. Суть і структура. Кругообіг і оборот фондів.

Тема 9. Витрати виробництва. Валовий продукт, дохід і прибуток. Заробітна плата.

Суть та види витрат. Основні фактори зниження витрат виробництва. Валовий продукт, дохід і прибуток. Суть заробітної плати, основні форми заробітної плати.

Тема 10. Кредитна система. Банківська система України

Об'єктивна необхідність, суть і функції кредиту. Форми кредиту. Банки. Види банків. Банківська система України.

Розділ III. Основи макроекономіки.

Тема 11. Ринковий механізм регулювання економічних відносин. Суть ринку. Ринкова ціна.

Суб'єкти і об'єкти ринкових відносин. Умови та принципи формування ринку. Ринковий попит та пропозиція, фактори що на них впливають. Функції ринку. Види ринків. Суть ціни. Фактори, що її визначають.

Тема 12. Аграрні відносини. Місце аграрних відносин у ринковій економіці

Аграрна сфера виробництва та її особливості. Аграрні відносини. Власність на землю. Форми господарювання. Земельна рента.

Тема 13. Державне регулювання ринкових відносин. Система національних рахунків. Інфляція.

Суть, цілі і засоби державного регулювання. Планування і програмування в ринковій економіці. Інфляція, її суть види і форми. Шляхи підвищення рівня зайнятості й захисту безробітних. Система національних рахунків

Тема 14. Розподіл національного доходу і споживання.

Розподільчі відносини і формування доходів населення. Доходи і споживання. Прожитковий мінімум. Соціальний захист населення.

Тема 15. Фактори економічного зростання. Фінансово-кредитна система.

Економічне зростання його показники і значення. Інвестиції. Фінанси, їх суть і функції. Структура фінансової системи. Державний бюджет.

Тема 16. Світове господарство і міжнародні економічні відносини.

Суть і основні етапи розвитку світового господарства. Світовий ринок товарів і послуг. Міжнародна торгівля. Міграція робочої сили. Суть, причини і наслідки. Міжнародна валютна система.

3. Рекомендована література

1. Дзюбик С., Ривак О. Основи економічної теорії. – К.: Основи, 1994. – 336с
2. Основи економічної теорії. Підручник у 2кн. Ю.В.Ніколенко, А.В. Демківський, В.А.Євтушевський та ін. К.: Либідь, 1998. -272с.
3. Основи економічної теорії. Навчальний посібник. Мельник Л.Ю., Корецький М.Х., Огаренко В.М., Мельник Л.Л., Макаренко П. М., Дацій О.І. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 528с.
4. Основи економічної теорії. В.О.Рибалкін, М.О.Хмелевський, Т.І.Біленко, А.Г.Прохоренко та ін. К.: ВЦ «Академія», 2003. – 352с.
5. Економічна теорія. С.В.Мочерний. Навчальний посібник, видання 4-те, стереотипне. К.: ВЦ «Академія», 2009. – 640с.
6. Мічуда Ю.П. Ринкові відносини у сфері фізичної культури і спорту: Навч. посібник. К.: олімпійська література, 1995. – 152с.
7. Дудорин В.И. Управление экономикой и глобальная информатизация. – М.: Издательство «Менеджер», 2002. – 181с.
8. Рибалкін В.О. Основи економічної теорії – К.:ВЦ «Академія», 2003. – 349с.
9. Ажнюк М.О., Передрій О.С. Основи економічної теорії: Навч. посіб, - К.: Знання, 2008. – 368с.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання: залік

5. Засоби діагностики успішності навчання: семінарські заняття, тестові завдання, реферати, контрольні роботи.